

GUVERNUL ROMÂNIEI

ORDONANȚA DE URGENȚĂ

pentru aprobarea Programului național de investiții în infrastructura unităților spitalicești

Având în vedere obligațiile statului de a garanta și de a asigura cadrul legislativ pentru exercitarea drepturilor fundamentale ale cetățenilor, stabilite prin Constituția României, republicată, obligații care se realizează prin toate structurile sale administrative și prin instrumentele instituite în vederea sprijinirii autorităților administrației publice în dezvoltarea infrastructurii de sănătate, privind spitalele orășenești, municipale și județene/judetene de urgență, spitale de urgență, spitale de specialitate,

ținând cont că prin Strategia Națională de Sănătate 2023 - 2031 se urmărește îmbunătățirea calității serviciilor de sănătate prin investiții în imobile noi, modernizarea sau extinderea imobilelor existente, dotări cu aparatură medicală și alte dotări funcționale în cel puțin 100 de unități sanitare publice, este imperios necesară susținerea realizării obiectivelor de investiții care permit asigurarea în cel mai scurt timp a unor servicii medicale esențiale pentru creșterea calității vieții în toate orașele, municipiile și județele din România, punându-se mai mult accent, în conformitate cu obligațiile prevăzute în legislația internă și europeană, pe extinderea/ modernizarea/ reabilitarea/ construcția și dotarea infrastructurii publice a spitalelor orășenești, municipale/municipale de urgență și județene/judetene de urgență, spitale de urgență, spitale de specialitate,

ținând cont de necesitatea luării unor măsuri urgente care să asigure o mai bună distribuție a infrastructurii de sănătate, creșterea accesului populației la servicii medicale de calitate, creșterea eficacității serviciilor medicale, o mai bună adaptare a infrastructurii la noile cerințe tehnologice și de asigurare a unor circuite funcționale și eficiente,

luând în considerare faptul că neadoptarea în regim de urgență a prezentului program ar conduce la neasigurarea standardelor de calitate a vieții, necesare populației, în domeniul sănătății cu atât mai mult cu cât România s-a angajat să asigure cetățenilor ei servicii medicale la standarde europene,

având în vedere că sectorul spitalicesc din România se confruntă cu multiple probleme pornind de la o organizare complicată și disfuncțională, o arhitectură care nu se adaptează cerințelor actuale, la costuri mari, eficiență redusă, la lipsa unui management profesional, la inexistența unor mecanisme de control al calității, la penuria și distribuirea inechitabilă a resurselor umane, se impune intervenția legislativă de urgență pentru crearea unui cadru

legislativ care să permită potențialilor beneficiari promovarea proiectelor, prin Programul național de investiții în infrastructura unităților spitalicești, astfel încât să se poată asigura accesul întregii populații la servicii medicale esențiale, creșterea calității vieții și atingerea standardelor din țările europene,

în vederea asigurării de către statul român prin rețeaua spitalicească a serviciilor de sănătate esențiale tuturor cetățenilor la standarde de calitate și siguranță și cu o acoperire la nivel național care să atragă îmbunătățirea stării de sănătate a populației, precum și depopularea comunităților subdezvoltate, fapt pentru care este necesară o abordare integrată, strategică la nivel național în asigurarea finanțării de către stat, prin administrația publică, a unor proiecte prioritare care conduc la îmbunătățirea condițiilor de trai prin asigurarea serviciilor publice de sănătate elementare, de bază,

în considerarea faptului că aceste elemente vizează interesul general public și constituie situații de urgență și extraordinare a căror reglementare nu poate fi amânată,

în temeiul art. 115 alin. (4) din Constituția României, republicată,

Guvernul României adoptă prezenta ordonanță de urgență.

Art. 1. - (1) Se aprobă Programul național de investiții în infrastructura unităților spitalicești, denumit în continuare program, finanțat din bugetul de stat, prin bugetul Ministerului Investițiilor și Proiectelor Europene.

(2) Valoarea programului în perioada 2024-2031 este de 10.000.000 mii lei, limită maximă în baza căreia se pot încheia contracte de finanțare multianuale, distribuită după cum urmează:
a) 2.100.000. mii lei, pentru categoriile de investiții prevăzute la art. 4 alin. (1) lit. a);
b) 7.800.000 mii lei, pentru categoriile de investiții prevăzute la art. 4 alin. (1) lit. b);
c) 100.000 mii lei, pentru asistență tehnică pentru implementarea programului alocați de la bugetul de stat, reprezentand 1% din valoare programului;

(3) Pe parcursul derulării Programului, în funcție de condițiile concrete de derulare, Guvernul poate aproba prin hotărâre redistribuiri de sume între categoriile prevăzute la lit. a)-b), cu încadrarea în nivelul total al Programului.

(4) Creditele de angajament prevăzute în fișa programului, anexă la bugetul Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene, rămase neutilizate la sfârșitul fiecărui exercițiu bugetar al anilor 2024-2031 vor fi avute în vedere la elaborarea legilor bugetare anuale și a rectificărilor bugetare din perioada 2025-2030, cu încadrare în valoarea maximă prevăzută la alin. (2).

(5) În cadrul programului se realizează proiecte de investiții de tipul extindere/ modernizare/ reabilitare/ construcție și dotare în infrastructura publică a spitalelor orășenești, municipale/municipale de urgență și județene/județene de urgență, spitale de urgență, spitale de specialitate.

(6) Pot fi finanțate prin prezentul program proiecte care nu sunt incluse la finanțare în programele derulate din fonduri externe nerambursabile în perioada de programare 2021-

2027 sau prin alte programe naționale sau comunitare, inclusiv din contracte de împrumut semnate cu instituții de credit sau instituții financiare interne sau internaționale.

(7) În scopul utilizării eficiente a fondurilor alocate prin program, Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene poate dezangaja, în vederea contractării, sumele rămase neutilizate în urma economiilor rezultate pe parcursul derulării contractelor de finanțare, în limita creditului de angajament alocat programului.

(8) Creditele de angajament dezangajate conform prevederilor alin. (7) se utilizează pentru finanțarea proiectelor pentru care s-au depus solicitări în termenul legal și nu li s-au alocat fonduri din lipsa creditelor de angajament și sunt alocate pe baza criteriilor stabilite

Art. 2. - Beneficiarii programului sunt:

a) unitățile administrativ-teritoriale, astfel cum sunt definite la art. 5 lit. pp) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019, cu modificările și completările ulterioare, care au în coordonare/subordonare/autoritate sau dețin în administrare/proprietate unități sanitare publice;

b) instituțiile publice centrale care au în coordonare/subordonare/autoritate sau dețin în administrare/proprietate unități sanitare publice;

c) unitățile sanitare publice: spitalele publice orășenești, municipale/municipale de urgență și spitalele județene/județene de urgență, spitale de urgență, spitale de specialitate, inclusiv insitute care desfasoara activitate medicală spitalicească și prespitalicească aflate în coordonarea/autoritatea/subordonarea Ministerului Sănătății, inclusiv a autorităților și instituțiilor publice centrale din sfera apărării, ordinii publice și siguranței naționale, respectiv a Academiei Române;

d) alte instituții care desfășoară activități în domeniul sănătății publice la nivel național, regional, județean sau local;

e) parteneriat între autoritățile/instituțiile publice locale și/sau centrale și unitățile sanitare publice.

Art. 3. - Proiectele care se realizează în cadrul programului trebuie să fie amplasate pe terenuri și/sau construcții, după caz, aflate în proprietatea publică sau privată a statului sau a unităților administrativ teritoriale și/sau în administrarea beneficiarului.

Art. 4. - (1) Proiectele vizează investiții în:

a) spitale orășenești și municipale/municipale de urgență;

b) spitale județene/județene de urgență, spitale de urgență, spitale de specialitate.

(2) Pentru proiectele prevăzute la alin. (1), se pot realiza următoarele categorii de investiții :

a) realizarea de construcții noi și dotarea acestora; prin relocarea activitatii unitatii spitalicesti

b) lucrări de modernizare/reabilitare și dotare,

c) extindere la construcțiile existente, inclusiv lucrări de conectare la clădiri existente și dotare.

d) lucrări și dotări pentru digitalizare și tranziție verde

(3) Nu sunt eligibile investițiile care vizeaza exclusiv achizitia de dotari.

(4) Tipurile de proiecte, categoriile de lucrări și cheltuielile care se finanțează în cadrul fiecărei categorii de investiții prevăzute la alin. (2) sunt stabilite prin normele metodologice de aplicare a programului, prevăzute la art. 15.

(5) Clădirile expertizate tehnic, conform reglementărilor tehnice în vigoare, care se încadrează, în clasele I sau II de risc seismic nu sunt eligibile finanțării din program.

(6) Prin excepție de la alin. (5), sunt eligibile investițiile în clădirile aflate în clasa II de risc seismic, pentru care expertiza tehnică prevede obligatoriu lucrări de consolidare seismică după finalizarea cărora clădirea va fi încadrată cel puțin în clasa III de risc seismic. Cheltuielile aferente lucrărilor de consolidare sunt suportate de beneficiar.

(7) În cadrul Programului se finanțează doar proiectele pentru care există Studiul de fezabilitate/Documentația de avizare a lucrărilor de intervenții aprobate.

(8) Valoarea brută maximă a unui proiect este:

a) 1.000.000 mii lei pentru spitale județene/județene de urgență, spitale de urgență, spitale de specialitate;

b) 350.500 mii lei pentru spitale municipale/municipale de urgență;

c) 250.000 mii lei pentru spitale orășenești.

Art. 5. Finanțarea programului se asigură din:

a) sume din transferuri, alocate bugetelor locale, de la bugetul de stat, aprobate cu această destinație în bugetul Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene, la o poziție distinctă de cheltuieli;

b) împrumuturi de la instituțiile financiare internaționale și/sau de la alți finanțatori, contractate conform prevederilor legislației privind datoria publică;

c) sume din bugetele locale alocate cu această destinație;

d) alte surse legal constituite.

Art. 6. (1) În termen de 30 de zile de la intrarea în vigoare a normelor metodologice pentru punerea în aplicare a Programului, beneficiarii pot depune cereri pentru obținerea avizului de oportunitate din partea Ministerului Sănătății pentru categoriile de investiții propuse de solicitanți.

(2) Ministerul Sănătății stabilește metodologia de acordare a avizului de oportunitate, prin ordin al ministrului sănătății, în termen de 15 zile de la intrarea în vigoare a normelor metodologice pentru punerea în aplicare a Programului.

(3) În termen de 45 de zile de la intrarea în vigoare a normelor metodologice pentru punerea în aplicare a Programului, beneficiarii pot depune cereri de finanțare la Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene.

(4) În termen de 15 zile de la intrarea în vigoare a normelor metodologice pentru punerea în aplicare a Programului, Ministerul Sănătății și Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene întocmesc criteriile de prioritizare și ierarhizare a obiectivelor de investiții pe baza cărora se efectuează evaluarea prin ordin comun al ministrului sănătății și al ministrului investițiilor și proiectelor europene.

(5) Ministerul Sănătății și Ministerul Investițiilor Proiectelor Europene în urma evaluării conform art. 6. alin (4), întocmesc lista de proiecte propuse spre finanțare care se aprobă prin Hotărâre a Guvernului.

(6) După intrarea în vigoare a Hotărârii Guvernului prevazute la alin (5) Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene încheie contracte de finanțare.

(7) Pe baza contractelor de finanțare încheiate, beneficiarii înaintează, la solicitarea Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene, documentațiile tehnico-economice către structurile de specialitate ale instituțiilor financiare internaționale în vederea analizării acestora și pentru asigurarea conformității documentațiilor elaborate de beneficiari cu standarde tehnice specifice instituțiilor financiare internaționale.

(8) Beneficiarii finanțării sunt obligați să asigure în perioada analizării documentațiilor tehnico-economice informațiile necesare, documentele justificative, justificările, precum și orice alte categorii de informații necesare în vederea obținerii acceptului privind asigurarea finanțării proiectelor de infrastructură publică de sănătate de la bugetul de stat, inclusiv din împrumut contractat cu instituțiile financiare internaționale.

(9) Contractele de finanțare încheiate pentru proiectele de infrastructură publică de sănătate se pot modifica pe bază de act adițional dacă din analiza documentațiilor tehnico-economice realizată potrivit alin. (8) reiese că aceste modificări sunt necesare în vederea accesării împrumutului contractat cu instituțiile financiare internaționale pentru asigurarea finanțării proiectului.

(10) Ministerului Investițiilor și Proiectelor Europene include clauze în contractele de finanțare încheiate cu beneficiarii pentru a se asigura că contractele de finanțare se pot modifica pe bază de act adițional dacă rezultă din analiza documentației tehnico-economice că modificarea este necesară pentru accesarea unor împrumuturi de la instituțiile financiare internaționale și/sau de la alți finanțatori, astfel cum este prevăzut la art. 5 alin. (1) lit. b).

(11) Modificările pe bază de act adițional ca urmare a analizei realizate de structurile de specialitate ale instituțiilor financiare internaționale pot determina modificări ale valorii contractelor de finanțare. Modificarea de valoare a proiectului este considerată cheltuielă neeligibilă, dacă depășește valorile prevăzute la art. 4 alin. (9) și este suportată de către beneficiarul finanțării.

Art. 7. - (1) Prin derogare de la prevederile art. 34 alin. (2) lit. e) și h) și alin. (3) din Legea nr. 273/2006 privind finanțele publice locale, cu modificările și completările ulterioare, în baza Hotărârii de Guvern prevăzută la art. 6 alin. (5), se încheie contracte de finanțare multianuale între Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene și beneficiari, pe o perioadă de maxim 5 ani, în limita creditelor de angajament aprobate anual cu această destinație, fără eșalonarea anuală a creditelor bugetare, care se înscriu cumulativ pentru toată perioada de finanțare. Pe durata de valabilitate a contractelor de finanțare, valoarea creditelor de angajament este egală cu valoarea creditelor bugetare.

(2) În funcție de prevederile bugetare aprobate anual cu această destinație, durata contractelor de finanțare prevăzută la alin. (1) poate fi prelungită cu maximum 2 ani, fără a depăși data de 31 decembrie 2031.

Art. 8. - (1) Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene transferă beneficiarilor sumele aferente contractelor de finanțare încheiate conform art 7 alin. (1) în limita bugetului anual aprobat cu această destinație, în ordinea cronologică de înregistrare a solicitării de transfer al sumelor.

(2) În situația epuizării creditelor bugetare disponibile în anul în curs, prevăzute în bugetul Ministerului Investițiilor și Proiectelor Europene cu această destinație, Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene înștiințează beneficiarii contractelor de finanțare prevăzute la art 7 alin. (1) cu privire la aceasta.

(3) După primirea înștiințării prevăzute la alin. (2) beneficiarii dispun măsurile necesare evitării înregistrării de arierate sau continuă implementarea proiectelor din surse proprii sau alte surse legal constituite.

(4) După înștiințarea beneficiarilor în conformitate cu alin. (2), în situația suplimentării creditelor bugetare pentru anul în curs, Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene anunță beneficiarii cu privire la reluarea transferurilor de sume în condițiile alin. (1) și, după caz, cu privire la epuizarea creditelor bugetare suplimentare.

(5) În perioada de valabilitate a contractelor de finanțare multianuală, în situația în care beneficiarii prevăzuți la art. 7 alin. (1) decontează sumele aferente contribuției de la bugetul de stat din surse proprii sau alte surse legal constituite au dreptul să solicite recuperarea acestora la Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene, care transferă aceste sume în limita creditelor bugetare aprobate în buget cu această destinație, în condițiile prevăzute la alin. (1).

(6) Pe perioada de derulare a contractelor de finanțare încheiate conform art. 7 alin. (1) în situația în care solicitările de transfer depuse conform alin. (5) depășesc nivelul creditelor bugetare aprobate prin legea bugetară anuală pentru anul în curs, sumele aferente acestora se transferă de către Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene, cu prioritate, în anul bugetar următor, în ordinea cronologică de înregistrare în anul anterior a solicitării de transfer al sumelor necesare pentru decontarea bunurilor/serviciilor/lucrărilor executate.

(7) În situația în care durata contractelor de finanțare prelungite în condițiile art. 7 alin. (2) încetează, iar solicitările de transfer depuse la Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene în perioada de valabilitate a contractului de finanțare, conform alin. (5), depășesc nivelul creditelor bugetare aprobat prin legea bugetară anuală pentru anul în curs, plata acestora se realizează în condițiile alin. (6) și ale art. 28¹ din Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare.

(8) Beneficiarii prevăzuți la art. 7 alin. (1), în baza contractelor de finanțare încheiate în temeiul prezentei ordonanțe de urgență, cuprind în bugetul propriu credite bugetare estimate în funcție de graficele de execuție a livrării de bunuri, prestării de servicii, execuției de lucrări.

(9) În cazul proiectelor nefinalizate până la data încetării contractului de finanțare se acordă beneficiarilor o perioadă de grație de 12 luni în vederea finalizării proiectului din fonduri proprii.

(10) În situația în care proiectele nu sunt finalizate în termenul de grație, beneficiarii returnează sumele transferate, în termen de 6 luni, de la expirarea perioadei de grație prevăzută la alin. (9). Nerespectarea termenului de 6 luni atrage aplicarea unei penalități de 1% pe an. Sumele returnate nu sunt purtătoare de dobânzi și se fac venituri la bugetul de stat.

Art. 9. - (1) Beneficiarii răspund de organizarea și derularea procedurilor de atribuire a contractelor de bunuri/servicii/lucrări, în conformitate cu prevederile legale și cu obligațiile din contractele prevăzute la art. 7, precum și de modul de utilizare a sumelor alocate de la bugetul de stat prin program potrivit destinației pentru care au fost alocate.

(2) Beneficiarii au obligația să transmită Ministerului Investițiilor și Proiectelor Europene toate documentele necesare monitorizării și finanțării prin program a proiectelor și sunt responsabili pentru realitatea, exactitatea și legalitatea datelor prezentate.

Art. 10. - (1) Programarea, coordonarea și monitorizarea utilizării fondurilor alocate de la bugetul de stat în implementarea proiectelor din program se fac de către Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene.

(2) La solicitarea Ministerului Investițiilor și Proiectelor Europene, reprezentanții cu atribuții de control din aparatul propriu al Inspectoratului de Stat în Construcții - I.S.C. efectuează controale pentru verificarea situației reale din teren în raport cu datele transmise prin solicitări și documente.

Art. 11. - (1) În cazul în care beneficiarii utilizează sumele transferate cu nerespectarea prevederilor legale sau contractuale, Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene notifică beneficiarii cu privire la prevederile încălcate și solicită restituirea acestor sume în termen de 30 de zile, de la data notificării.

(2) În situația în care beneficiarii nu restituie sumele prevăzute la alin. (1) în termenul stabilit, Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene solicită în scris direcțiilor generale regionale ale finanțelor publice în a căror rază teritorială se află beneficiarii respectivi, blocarea conturilor, cu excepția plăților pentru achitarea drepturilor salariale și a contribuțiilor aferente.

(3) La cererea ordonatorilor principali de credite prin care se angajează să achite sumele prevăzute la alin. (1) și în care se menționează Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene ca beneficiar al sumelor și detaliile privind plata, directorii generali ai direcțiilor generale regionale ale finanțelor publice/directorul general al Direcției Generale Regionale a Finanțelor Publice București/șefii de administrație ai administrațiilor județene ale finanțelor publice alimentează conturile acestora atât cu cote defalcate din impozitul pe venit, cât și cu sume defalcate din unele venituri ale bugetului de stat pentru echilibrarea bugetelor locale, până la nivelul sumelor solicitate pentru plata sumelor prevăzute la alin. (1).

(4) În termen de 5 zile lucrătoare de la data alocării sumelor, ordonatorii principali de credite prezintă unităților teritoriale ale Trezoreriei Statului documentele de plată prin care achită sumele prevăzute la alin. (1), potrivit celor menționate în cerere.

(5) În cazul în care ordonatorii de credite nu prezintă documentele de plată în termenul prevăzut la alin. (4) sau în cazul în care acestea nu sunt întocmite potrivit destinației prevăzute la alin. (3), unitățile teritoriale ale Trezoreriei Statului au obligația să retragă din conturile beneficiarilor sumele aferente cotelor defalcate din impozitul pe venit, precum și sumele defalcate din unele venituri ale bugetului de stat pentru echilibrarea bugetelor locale, care au fost alocate pe baza cererii, corespunzătoare documentelor de plată neprezentate sau întocmite eronat. Unitățile teritoriale ale Trezoreriei Statului au obligația să comunice de îndată ordonatorilor principali de credite ai bugetelor locale sumele care au fost retrase și motivele pentru care au fost retrase.

(6) În cazul în care valoarea totală a proiectelor se cuprinde în bugetul unor beneficiari finanțați integral din bugetul de stat, bugetul asigurărilor sociale de stat sau bugetele fondurilor speciale potrivit legii, recuperarea sumelor înscrise în titlurile de creanță devenite executorii se efectuează din conturile de venituri ale bugetelor în care a fost efectuată rambursarea cheltuielilor. Recuperarea sumelor, în vederea reîntregirii conturilor fondurilor Programului, se efectuează pe baza unui referat întocmit de structura din cadrul Ministerului Investițiilor și Proiectelor Europene care gestionează Programul, care a efectuat rambursarea cheltuielilor, adresat unității Trezoreriei Statului la care sunt deschise conturile de venituri bugetare. Procedura de restituire a sumelor înscrise în titlurile de creanță devenite executorii și modelul referatului de restituire se stabilesc prin normele metodologice de aplicare a Programului.

(7) După recuperarea sumelor de la beneficiari, Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene comunică în scris direcțiilor generale regionale ale finanțelor publice în a căror rază teritorială se află unitățile administrativ-teritoriale respective, care dispun încetarea restricțiilor prevăzute la alin. (2).

Art. 12. În vederea asigurării capacității și instrumentelor necesare pentru o eficiență coordonare, gestionare și control al intervențiilor finanțate în cadrul programului, precum și o implementare eficientă, bine orientată și corectă a acestuia, se alocă 1% conform art. 1 alin. (2) lit. c).

Art. 13. - Pentru primul an de implementare a programului, contractele de finanțare prevăzute la art. 7 alin. (1) se încheie după aprobarea în buget a creditelor de angajament, cu încadrare în valoarea prevăzută la art. 1 alin. (2).

Art. 14. În situația în care în termen de 1 an de la data încheierii contractului de finanțare beneficiarii nu demarează procedurile de achiziție publică în vederea contractării lucrărilor necesare realizării proiectului, contractul de finanțare va fi denunțat unilateral de Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene.

Art. 15. În termen de 90 zile de la data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență se aprobă normele metodologice de aplicare a Programului, prin Hotărâre de Guvern.

Art. 16. La data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe se abrogă Ordonanța de Urgență nr. 55/2023 privind unele măsuri pentru implementarea proiectelor de infrastructură publică de sănătate cu finanțare din fonduri externe nerambursabile în cadrul Programului Sănătate și din împrumuturi contractate cu instituțiile financiare internaționale

PRIM MINISTRU

ION-MARCEL CIOLACU